

Nieuwe samenwerking vergroot slagkracht F.I.R.

Wat de Europese ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffen betreft, was 2008 een bewogen jaar. Na vele discussies werd op de valreep de Afvalkaderrichtlijn vastgesteld door de Europese Commissie. Ook zo'n beetje aan het eind van het jaar kwam er enige duidelijkheid over REACH. Er waren echter meer zaken die voor de recyclingbranche van belang zijn. Om de uitdagingen het hoofd te bieden heeft F.I.R. een nieuwe strategische samenwerking gevonden in het European Platform for Recycled Aggregates (EPRA). In dit artikel staan we stil bij die uitdagingen en bij de rol van F.I.R. en EPRA.

Wat gaat de nieuwe Afvalkaderrichtlijn brengen?

Het nieuwe beleid voor afvalstoffen is door de Europese instellingen vastgelegd in de Thematic Waste Strategy. Een belangrijk doel is dat Europa een 'Recycling Society' moet worden. Als een onderdeel daarvan moest de Afvalkaderrichtlijn worden aangepast. Deze sloot niet meer aan bij de huidige inzichten op het gebied van afvalverwerking. Twee voor de recyclingbranche belangrijke vernieuwingen die we hier willen belichten zijn:

- per 2020 moet 70% van het bouw- en sloopafval worden gerecycled of nuttig worden toegepast;
- er zullen criteria worden opgesteld voor bepaalde materialen (waaronder recyclinggranulaat) om vast te stellen wanneer de status van afvalstof ophoudt.

De nieuwe doelstelling voor bouw- en sloopafval lijkt een goede stimulans voor Europa om aan de gang te gaan. Voor Nederland betekent dat uiteraard geen extra inspanning, we lopen nog steeds voorop. Belangrijk is nu dat andere Europese landen, bijvoorbeeld in het oosten en zuiden, ook deze ontwikkeling gaan inzetten. De vraag is echter of dat zal gebeuren. De doelstelling roept bij nadere beschouwing vragen op. Ten eerste is niet duidelijk wat onder bouw- en sloopafval moet worden verstaan. Vaak wordt daar ook nog ontgraven grond toe gerekend. Nog belangrijker is de vraag wat met 'nuttige toepassing' wordt bedoeld. De Afvalkaderrichtlijn geeft hier bij aan dat dit ook handelingen kunnen zijn gericht op 'opvulactiviteiten'. Diverse lidstaten weten daar wel raad mee. Vaak wordt bouw- en sloopafval, al dan niet na een be-

perkte bewerking, toegepast om gaten in het landschap te vullen. Dit gebeurt zelfs als daar geen enkele reden voor is (anders dan om zich van het afval te ontdoen). De nieuwe richtlijn bevestigt met andere woorden dat de bestaande dubieuze wijze van afvalbeheer ongehinderd door kan gaan en zelfs bijdraagt aan het ontstaan van een 'Recycling Society'.

Het tweede punt is ook in Nederland zeer belangrijk. Op basis van bestaande jurisprudentie kan logisch worden beredeneerd dat recyclinggranulaat geen afvalstof meer vormt. Het is echter goed dat er nu meetbare criteria komen. Daartoe heeft het Joint Research Centrum van de Europese Commissie een voorstel gedaan. Voor recyclinggranulaat worden maar liefst 13 criteria voorgesteld die zowel betrekking hebben op het ontstaan van bouw- en sloopafval

als op het uiteindelijke product. Een analyse van deze criteria laat snel zien dat recycling bedrijven er niet echt mee geholpen zijn. De set van criteria is te omvangrijk, niet praktisch en moeilijk controleerbaar. Het is vreemd dat men niet tot de meest logische oplossing is gekomen die al in diverse lidstaten wordt toegepast, namelijk bewijsvoering aan de hand van certificering. Recyclinggranulaat dat gecertificeerd is volgens nationale schema's voor kwaliteitsborging (en daarmee CE-markering kan dragen) wordt meer en meer erkend als product en niet als afvalstof.

REACH

Vlak voordat de termijn voor pre-registreren voor REACH ten einde liep, is

tijdens een bijeenkomst van UEPG door Graham Willmot (binnen DG Industrie verantwoordelijk voor REACH) het verlossende woord gegeven. Hij bevestigde dat puin granulaat kan worden gezien als een 'artikel'. Deze visie is ook in het document van de Europese Commissie over REACH en recovered substances verwoord. Dit houdt in dat registratie voor REACH niet nodig is. Het was overigens op andere gronden ook al duidelijk dat recyclinggranulaat niet

geregistreerd hoeft te worden. Het is immers een 'recovered substance' die volgens artikel 2.7.d is vrijgesteld van de verplichtingen, mits de oorspronkelijke stoffen wel geregistreerd zouden zijn of van registratie zijn uitgesloten. Hierover bestond veel onduidelijkheid in de markt, waardoor bedrijven zich alsnog begonnen af te vragen of zij zouden moeten (pre-)registreren. De uitspraak van de Europese Commissie geeft nu echter duidelijkheid.

EPRA

Nee, niet weer een nieuwe regeling uit Brussel. EPRA staat voor 'European Platform for Recycled Aggregates'. F.I.R. heeft zich de afgelopen jaren geprofileerd in de discussies in Europa en niet zonder succes. Gebleken is dat er meer brancheorganisaties zijn die in bepaalde opzichten de visie van F.I.R. delen. Een zo'n organisatie is UEPG, de European Aggregates Association. UEPG vertegenwoordigt de producenten van granulaten. Op het eerste oog lijkt samenwerking met deze branche vreemd, het is immers concurrentie. UEPG er-

kent echter dat recyclinggranulaat een gelijkwaardig materiaal is als primaire granulaten. Dit komt tot uiting in de standpunten die UEPG inneemt en die voor een groot deel overeen komen met de visie van F.I.R. Na enkele verkennende besprekingen is daarom besloten om de krachten te bundelen. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van EPRA. EPRA is, zoals de naam zegt, een platform. Daaraan kunnen ook andere organisaties deelnemen die de uitgangspunten van EPRA delen. Er hebben zich ook daadwerkelijk organisaties aangemeld die graag mee willen doen. Het doel van EPRA is omschreven als: 'to achieve the best use of recycled aggregates for the highest application possible'.

EPRA voert regelmatig overleg en functioneert op een pragmatische wijze. Het is een platform voor overleg maar zeker ook een platform om snel en adequaat te kunnen handelen. Dit gebeurt door voor relevante onderwerpen, zoals REACH en 'afvalende', position papers op te stellen en de Europese instellingen te

bewerken. De slagkracht van F.I.R. is hiermee toegenomen, echter de onafhankelijkheid blijft onaangetast.

EPRA zet zich momenteel in om op Europees niveau goede regels te krijgen voor 'end-of-waste' en voor de toepassing van REACH. Daarnaast wil EPRA actief de ambities van de Europese Commissie helpen te realiseren. In diverse strategieën en initiatieven laat de Commissie zien dat recycling ernstig wordt genomen. Dit blijkt uit het nieuwe afvalbeleid, maar ook uit de 'Raw Materials Initiative' en de 'Lead Market Initiative'. Deze laatste zegt dat recycling een kernindustrie is voor Europa en daarom gesteund moet worden. Hoe dat moet gebeuren wil F.I.R., samen met EPRA, graag helpen invullen.

